

სდასუ

შპს საქართველოს დავით აღმაშენებლის სახელობის უნივერსიტეტი

სამართლის სამაგისტრო პროგრამა
MA Program of Law

უმაღლესი აკადემიური განათლების საფეხური: მაგისტრატურა (II საფეხური)

ფართო სფერო: 04 ბიზნესი, ადმინისტრირება და სამართალი Business, Administration and Law

ვიწრო სფერო: 042 სამართალი, Law

დეტალური სფერო: 0421 სამართალი, Law

სწავლების ენა: ქართული

მისანიჭებელი კვალიფიკაცია: სამართლის მაგისტრი (Master of Laws)

სამაგისტრო პროგრამის მოცულობა: 120 ECTS კრედიტი

სამაგისტრო პროგრამაზე მიღების წინაპირობები: სამაგისტრო პროგრამაზე სწავლის უფლება აქვს სამართლის ბაკალავრის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხის მქონე პირს საერთო სამაგისტრო გამოცდების და უნივერსიტეტის მიერ განსაზღვრული გამოცდების (სპეციალობასა და ინგლისურ ენაში (B2 დონე) შედეგების საფუძველზე, გარდა საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული შემთხვევებისა. ინგლისური ენის გამოცდისგან თავისუფლდება კანდიდატი, რომელიც წარმოადგენს ინგლისური ენის B2 დონის კომპეტენციის დამადასტურებელ შესაბამის სერტიფიკატს

პროგრამის ხელმძღვანელი: პროფესორი გიორგი გოგიაშვილი

სამაგისტრო პროგრამის მიზანი

სამართლის სამაგისტრო პროგრამის მიზანია, მოამზადოს ბაკალავრის შემდგომი დონის, კონკურენტუნარიანი სპეციალისტი, რომელიც შეძლებს როგორც ეროვნულ ისე მულტიკულტურულ დონეზე წარმატებულ პროფესიულ მოღვაწეობას; მაგისტრანტს

შესძინოს კერძო, საჯარო ან სისხლის სამართლის მიმართულებით ღრმა და სისტემური ცოდნა, უპირატესად, შედარებითსამართლებრივი და/ან ემპირიული მეთოდოლოგიის გამოყენებით; გამოუმუშავოს/სრულყოს ცვალებად, არაპროგნოზირებად გარემოში პრაქტიკული საქმიანობის განხორციელებისათვის აუცილებელი პროფესიული უნარ-ჩვევები; აღჭურვოს იგი დამოუკიდებელი სამეცნიერო კვლევისათვისათვის საჭირო ცოდნით, უნარებით და პასუხისმგებლობითა და ავტონომიურობით სამართლის სფეროს განვითარებაში საკუთარი წვლილის შესატანად.

პროგრამის სწავლის შედეგები

(ცოდნა და გაცნობიერება, უნარი, პასუხისმგებლობა და ავტონომიურობა)

<p style="text-align: center;">ცოდნა და გაცნობიერება</p>	<p><i>სამართლის სამაგისტრო პროგრამის დასრულების შემდეგ სტუდენტი სიღრმისეულად აღწერს:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. კერძო, სისხლის და/ან საჯარო მიმართულებით, ქართული და მისი უცხოური სამართლის ანალოგ(ებ)ის (კონტინენტურ-ევროპული, საერთო სამართლის და/ან სხვა რელევანტური სამართლებრივი სისტემის) მიღწევებსა და თავისებურებებს, რაც სამართლის აქტუალური, კომპლექსური პრობლემების გააზრებისა და მათი გადაწყვეტისათვის ახლებური ხედვის ჩამოყალიბების მიზანს ემსახურება; შედარებითი სამართლმცოდნეობის მეთოდოლოგიას და მის თავისებურებებს; 2. ევროპული სამართლებრივი სივრცის, კერძოდ, ევროპული კავშირის ჰარმონიზებული, უნიფიცირებული და/ან „რბილი“ სამართლის ისევე, როგორც პრეცედენტული სამართლის თანამედროვე ტენდენციებს; 3. საჯარო და სამოსამართლეო ეთიკის საერთაშორისოდ აღიარებულ პრინციპებს, მოსამართლეთა დისციპლინური სამართალწარმოების თავისებურებებს და მათ ვარიაციას ქართულ სამართალში; 4. უპირატესად, არჩეული კონცენტრაციის ფარგლებსა და შედარებითსამართლებრივ კონტექსტში აღწერს მართლმსაჯულების განხორციელების ეროვნულ და საერთაშორისო მოდელებს და მათი ფუნქციონირების თავისებურებებს, გამოყენების პრაქტიკას, მათ ეფექტს, ზოგადად, სამართლის განვითარებაზე.
<p style="text-align: center;">უნარი</p>	<p><i>სამართლის სამაგისტრო პროგრამის დასრულების შემდეგ სტუდენტი:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 5. ინდენტიფიცირებას უკეთებს ეროვნული სამართლის აქტუალურ პრობლემებსა და ნორმატიულ ხარვეზებს, იძიებს სამართლებრივ მონაცემებს და მომიჯნავე სამეცნიერო ან სხვა ემპირიულ მასალას, ახორციელებს მათ კომპლექსურ ანალიზს, კვალიფიკაციისა და

	<p>სამართლის ნორმების პროფესიულ დონეზე ინტერპრეტაციისა და სამეცნიერო, უპირატესად შედარებითსამართლებრივი მეთოდოლოგიის, დოქტრინისა და პრეცედენტების კვლევით, გამოაქვს ადეკვატური, დასაბუთებული დასკვნები, აზრის გამოცემის თანამედროვე აკადემიური სტანდარტების დაცვით; იცავს მიღწეულ შედეგებს როგორც პრაქტიკული არასტანდარტული და კომპლექსური პრობლემის მოგვარებისათვის წარმართულ პროცესში, ისე სამეცნიერო კვლევის მიღწევათა დემონსტრირებისას.</p> <p>6. პროფესიული ეთიკის დაცვით ახორციელებს იურიდიული მნიშვნელობის მოქმედებებს სტრატეგიულად და ტაქტიკურად წინასწარგათვლილი და გაზრებული გზით, რისთვისაც, ყველა რელევანტური ინტერესის მხედველობაში მიღებით, ამყარებს კომუნიკაციას (ზეპირად და წერილობით ქართულ და ინგლისურ ენებზე) პროფესიულ საზოგადოებასთან, დაინტერესებულ მხარეებთან თანამედროვე საკომუნიკაციო საშუალებების გამოყენებით.</p>
<p>პასუხისმგებლობა და ავტონომია</p>	<p>7. განხორციელებული სამეცნიერო კვლევის მეშვეობით, ზეგავლენას ახდენს სამეცნიერო აზრის განვითარებასა და პრაქტიკის ტენდენციებზე, ასევე სამართლის ღირებულებათა სისტემისა და პროფესიული ეთიკის პრინციპების გააზრებასა და გადაფასების პროცესზე; მათ შორის, სამოსამართლო ეთიკისა და მოსამართლის ღირებულებით ასპექტებსა, დემოკრატიის პირობებში ბალანსირებისა და პროპორციულობის დაცვასა და სამართლებრივი სახელმწიფოს კონცეფციის სხვა ნიშნებზე;</p> <p>8. ავლენს ინდივიდუალური და ჯგუფური მუშაობით, თანამედროვე ტექნოლოგიების, მათ შორის მონაცემთა ბაზებისა და რელევანტური სამეცნიერო თუ სხვა წყაროების გამოყენებით, ინდივიდუალური და საერთო გუნდური გადაწყვეტილებების მისაღწევად საკუთარი და სხვისი პროფესიული განვითარების პოტენციალს.</p>

პროგრამის მიზნების და სწავლის შედეგების რუკა

<p>პროგრამის მიზნები</p>	<p>სწავლის შედეგები (ცოდნა და გაცნობიერება, უნარი, პასუხისმგებლობა და ავტონომიურობა)</p>
---------------------------------	---

<p style="text-align: center;">სამართლის სამაგისტრო პროგრამის მიზანია, მოამზადოს ბაკალავრის შემდგომი დონის, კონკურენტუნარიანი სპეციალისტი, რომელიც შეძლებს როგორც ეროვნულ ისე მულტიკულტურულ დონეზე წარმატებულ პროფესიულ მოღვაწეობას; მაგისტრანტს შესძინოს კერძო, საჯარო ან სისხლის სამართლის მიმართულებით ღრმა და სისტემური ცოდნა, უპირატესად, შედარებითსამართლებრივი და/ან ემპირიული მეთოდოლოგიის გამოყენებით; აღჭურვოს იგი დამოუკიდებელი სამეცნიერო კვლევისათვისათვის საჭირო ცოდნით.</p>	<p style="text-align: center;">სამართლის სამაგისტრო პროგრამის დასრულების შემდეგ სტუდენტი სიღრმისეულად აღწერს:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. კერძო, სისხლის და/ან საჯარო მიმართულებით, ქართული და მისი უცხოური სამართლის ანალოგ(ებ)ის (კონტინენტურ-ევროპული, საერთო სამართლის და/ან სხვა რელევანტური სამართლებრივი სისტემის) მიღწევებსა და თავისებურებებს, რაც სამართლის აქტუალური, კომპლექსური პრობლემების გააზრებისა და მათი გადაწყვეტისათვის ახლებური ხედვის ჩამოყალიბების მიზანს ემსახურება; წარმოადგენს შედარებითი სამართლმცოდნეობის მეთოდოლოგიას და მის თავისებურებებს; 2. ევროპული სამართლებრივი სივრცის, კერძოდ, ევროპული კავშირის ჰარმონიზებული, უნიფიცირებული და/ან „რბილი“ სამართლის ისევე, როგორც პრეცედენტული სამართლის თანამედროვე ტენდენციებს; 3. საჯარო და სამოსამართლეო ეთიკის საერთაშორისოდ აღიარებულ პრინციპებს, მოსამართლეთა დისციპლინური სამართალწარმოების თავისებურებებს და მათ ვარიაციას ქართულ სამართალში; 4. უპირატესად, არჩეული კონცენტრაციის ფარგლებსა და შედარებითსამართლებრივ კონტექსტში აღწერს მართლმსაჯულების განხორციელების ეროვნულ და საერთაშორისო მოდელებს და მათი ფუნქციონირების თავისებურებებს, გამოყენების პრაქტიკას, მათ ეფექტს, ზოგადად, სამართლის განვითარებაზე.
<p style="text-align: center;">სამართლის სამაგისტრო პროგრამის მიზანია, მოამზადოს ბაკალავრის შემდგომი დონის, კონკურენტუნარიანი სპეციალისტი, რომელიც შეძლებს როგორც ეროვნულ ისე მულტიკულტურულ დონეზე წარმატებულ პროფესიულ</p>	<p style="text-align: center;">სამართლის სამაგისტრო პროგრამის დასრულების შემდეგ სტუდენტი:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. ინდენტიფიცირებას უკეთებს ეროვნული სამართლის აქტუალურ პრობლემებსა და ნორმატიულ ხარვეზებს, იძიებს სამართლებრივ მონაცემებს და მომიჯნავე სამეცნიერო ან სხვა ემპირიულ მასალას, ახორციელებს მათ კომპლექსურ ანალიზს, კვალიფიკაციისა და სამართლის ნორმების

<p>მოღვაწეობას; გამოუმუშავოს/სრულყოს ცვალებად, არაპროგნოზირებად გარემოში პრაქტიკული საქმიანობის განხორციელებისათვის აუცილებელი პროფესიული უნარ- ჩვევები; აღჭურვოს იგი დამოუკიდებელი სამეცნიერო კვლევისათვისათვის საჭირო უნარებით</p>	<p>პროფესიულ დონეზე ინტერპრეტაციისა და სამეცნიერო, უპირატესად, შედარებითსამართლებრივი მეთოდოლოგიის, დოქტრინისა და პრეცედენტების კვლევით, გამოაქვს ადეკვატური, დასაბუთებული დასკვნები, აზრის გადმოცემის თანამედროვე აკადემიური სტანდარტების დაცვით; იცავს მიღწეულ შედეგებს როგორც პრაქტიკული არასტანდარტული და კომპლექსური პრობლემის მოგვარებისათვის წარმართულ პროცესში, ისე სამეცნიერო კვლევის მიღწევათა დემონსტრირებისას.</p> <p>6. პროფესიული ეთიკის დაცვით ახორციელებს იურიდიული მნიშვნელობის მოქმედებებს სტრატეგიულად და ტაქტიკურად წინასწარ გათვლილი და გაზრებული გზით, რისთვისაც, ყველა რელევანტური ინტერესის მხედველობაში მიღებით, ამყარებს კომუნიკაციას (ზეპირად და წერილობით ქართულ და ინგლისურ ენებზე) პროფესიულ საზოგადოებასთან, დაინტერესებულ მხარეებთან თანამედროვე საკომუნიკაციო საშუალებების გამოყენებით.</p>
<p>სამართლის სამაგისტრო პროგრამის მიზანია, მოამზადოს ბაკალავრის შემდგომი დონის, კონკურენტუნარიანი სპეციალისტი, რომელიც შეძლებს როგორც ეროვნულ ისე მულტიკულტურულ დონეზე წარმატებულ პროფესიულ მოღვაწეობას; აღჭურვოს იგი დამოუკიდებელი სამეცნიერო კვლევისათვისათვის საჭირო პასუხისმგებლობითა და ავტონომიურობით სამართლის სფეროს განვითარებაში საკუთარი წვლილის შესატანად.</p>	<p>7. განხორციელებული სამეცნიერო კვლევის მეშვეობით, ზეგავლენას ახდენს სამეცნიერო აზრის განვითარებასა და პრაქტიკის ტენდენციებზე, ასევე სამართლის ღირებულებათა სისტემისა და პროფესიული ეთიკის პრინციპების გააზრებასა და გადაფასების პროცესზე; მათ შორის, სამოსამართლო ეთიკისა და მოსამართლის ღირებულებით ასპექტებსა, დემოკრატიის პირობებში ბალანსირებისა და პროპორციულობის დაცვასა და სამართლებრივი სახელმწიფოს კონცეფციის სხვა ნიშნებზე;</p> <p>8. ავლენს ინდივიდუალური და ჯგუფური მუშაობით, თანამედროვე ტექნოლოგიების, მათ შორის მონაცემთა ბაზებისა და რელევანტური სამეცნიერო თუ სხვა წყაროების გამოყენებით, ინდივიდუალური და საერთო გუნდური გადაწყვეტილებების მისაღწევად საკუთარი და სხვისი პროფესიული განვითარების პოტენციალს.</p>

საგანმანათლებლო პროგრამის მოცულობა

სამართლის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა აგებულია ECTS კრედიტების საფუძველზე, ორიენტირებულია სტუდენტზე და ემყარება სტუდენტის აკადემიურ დატვირთვას, რომელიც საჭიროა პროგრამით დასახული მიზნების მისაღწევად. პროგრამის ხანგრძლივობა 2 აკადემიური წელი ანუ 4 სემესტრია და მოიცავს 120 კრედიტს (1 კრედიტი = 25 საათი; პროგრამის 120 კრედიტი= 3000 სთ). ერთი აკადემიური წელი მოიცავს 60 კრედიტს. სტუდენტის ინდივიდუალური სასწავლო გეგმიდან გამომდინარე, სასწავლო წლიური დატვირთვა შესაძლებელია იყოს 60 კრედიტზე ნაკლები, ან აღემატებოდეს 60 კრედიტს, მაგრამ არა უმეტეს წელიწადში 75 კრედიტისა.

პროგრამის ფარგლებში სტუდენტის დატვირთვა ითვალისწინებს საკონტაქტო და დამოუკიდებელ საათებს და მოიცავს: სასწავლო კურსებს (ლექციები, პრაქტიკული მუშაობა (სამუშაო ჯგუფში მუშაობა, სემინარი და სხვ. შუალედური და დასკვნითი გამოცდების მომზადება- ჩაბარება), იურიდიულ პრაქტიკას და სამაგისტრო ნაშრომს (მომზადება და დაცვა).

პროგრამის სტრუქტურა

სამართლის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა მოიცავს: სასწავლო კომპონენტს და კვლევით კომპონენტს. სასწავლო კომპონენტი (90 კრედიტი) აერთიანებს: ძირითადი სწავლის სფეროს სავალდებულო სასწავლო კურსებს (48 კრედიტი), პრაქტიკულ კომპონენტს (იურიდიულ პრაქტიკას, 18 კრედიტი) და ძირითადი სწავლის სფეროს არჩევით სასწავლო კურსებს (150 კრედიტი, სტუდენტი ირჩევს 24 კრედიტს). არჩევითი სასწავლო კურსები (150 კრედიტი) მოიცავს: კერძო სამართლის მოდულის არჩევით სასწავლო კურსებს (54 კრედიტი), სისხლის სამართლის მოდულის არჩევით სასწავლო კურსებს (54 კრედიტი) და საჯარო სამართლის მოდულის არჩევით სასწავლო კურსებს (42 კრედიტი). სტუდენტი უფლებამოსილია, არჩევითი სასწავლო კომპონენტის (24 კრედიტი) ფარგლებში, აირჩიოს მისთვის სასურველი სასწავლო კურს(ებ)ი უნივერსიტეტის სხვა სამაგისტრო პროგრამებიდან და მოიპოვოს არა უმეტეს 6 კრედიტისა. დარჩენილი 18 კრედიტი კი მაგისტრანტმა უნდა დააგროვოს კერძო სამართლის, საჯარო სამართლის ან სისხლის სამართლის მიმართულებით შეთავაზებული მოდულებიდან.

სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის პრაქტიკულ კომპონენტს (18 კრედიტი) - იურიდიულ პრაქტიკას სტუდენტი გადის უნივერსიტეტის პარტნიორ დაწესებულებებში. სპეციალობით დასაქმებულმა სტუდენტმა (იმ შემთხვევაში, თუკი მისი საქმიანობა ემთხვევა შერჩეული სამართლის მიმართულებას) პრაქტიკის ნაცვლად 18 კრედიტი უნდა დააგროვოს კერძო სამართლის მოდულის, საჯარო სამართლის მოდულის ან სისხლის სამართლის მოდულის არჩევითი სასწავლო კურსების ხარჯზე.

სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის სამეცნიერო - კვლევით კომპონენტში მოიაზრება სამაგისტრო ნაშრომის მომზადება და დაცვა (30 კრედიტი). სტუდენტი ვალდებულია

სამაგისტრო ნაშრომი შეარჩიოს მისთვის სასურველი მიმართულების ფარგლებში, რისთვისაც მას კერძო სამართლის, საჯარო სამართლის ან სისხლის სამართლის მიმართულებით ათვისებული უნდა ჰქონდეს მინიმუმ 18 კრედიტი.

კერძო სამართლის მოდულის დასრულების შემდეგ სტუდენტი:

<p>ცოდნა და გაცნობიერება</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ სტუდენტი აღწერს ძირითადი სამართლებრივი ოჯახების თავისებურებებს, კერძო სამართლის ადგილსა და სისტემას ამ სამართლებრივ ოჯახებში, სისტემური ცნების თავისებურებების თავისებურებებსა და მოწესრიგების ნაირსახეობებს, ევროპული ჰარმონიზებული/ უნიფიცირებული სამართლისა და „რბილი“ სამართლის თავისებურებებს ▪ შედარებითსამართლებრივი მეთოდის არსს, გამოყენების თავისებურებებსა და კველევაში არსებულ შესაძლო წინააღმდეგობებს; ▪ შერჩეულ კონცენტრაციაში მოცემულ სასწავლო კურსებში არსებულ ეროვნულ პრობლემებს და შესაძარბელი უცხოური ალანლოგის მიხედვით მათი გადაწყვეტის გზებს.
<p>უნარი</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ იდენტიფიცირებას უკეთებს შერჩეული კონცენტრაციის სასწავლო კურსებში ნორმატიული მოწესრიგებისა და/ან სამართალშეფარდების პრაქტიკულ პრობლემებს, სამოსამართლო სამართლის წინააღმდეგობრივ სეგმენტებს; ▪ განსაზღვრავს პრობლემათა მოგვარებისთვის შესაფერის უცხოურ ანალოგს („რბილი“ სამართლის ჩათვლით), თანამედროვე საშუალებების გამოყენებით, ამყარებს თანამშრომლობით კომუნკაციას აკადემიურ და სხვა დაინტერესებულ წრეებთან, ადარებს მას ეროვნულ ნორმატივებს, ითვალისწინებს დოქტრინისა და პრეცედენტული სამართლის თავისებურებებს და გამოაქვს ცვლილებისა თუ გაუმჯობესებისაკენ მიმართული გააზრებული დასკვნები; ▪ არჩეული კონცენტრაციის ფარგლებში, აკადემიური სტანდარტების დაცვით წერს ანალიტიკურ ნაშრომს, წარმოადგენს მის შედეგებს დაინტერესებული აუდიტორიის წინაშე საჯაროდ და იცავს მას.
<p>პასუხისმგებლობა და ავტონომიურობა</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ავლენს კერძო სამართლის მიმართულებით ცოდნის მუდმივ რეჟიმში, კველვის მეშვეობით, განახლების სურვილსა და უნარს, ხოლო მიღწეული რეზულტატის მეშვეობით ზემოქმედებს სამართლის განვითარებასა თუ სამართალშეფარდების პრაქტიკაზე; ▪ დემონსტრირებას უკეთებს პროფესიული ეთიკისა და ღირებულებითი კატეგორიების სიღრმისეულ აღქმას, კველვის

	ფარგლებში, ახორციელებს მათ გადაფასებას და ავლენს ახალი ღირებულებების შემუშავების უნარს.
--	---

საჯარო სამართლის მოდულის დასრულების შემდეგ სტუდენტი:

<p style="text-align: center;">ცოდნა და გაცნობიერება</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ აღწერს თანამედროვე კონსტიტუციონალიზმის პრობლემებსა და სადისკუსიო საკითხებს, გლობალური კონსტიტუციონალიზმის საერთო წესებსა და თანამედროვე პრაქტიკას, სამართლებრივი სახელმწიფოს ფუნდამენტური პრინციპის დამკვიდრებისკენ მიმართულ ეროვნული კანონმდებლობის განვითარების ტენდენციებს, გამოწვევებს და ხარვეზებს, გადაწყვეტის ძირითად გზების ალტერნატივებს (საერთაშორისო სტანდარტებთან ჰარმონიზაციის, შედარებითი სამართლის მეთოდოლოგიის, ევროკავშირის სამართლისა და პრეცედენტული სამართლის (case law) ცოდნისა და გამოყენების გზით), საჯაროსამართლებრივი და სამოსამართლეო მოხელის ეთიკის წესებს, კონსტიტუციური და საჯაროსამართლებრივი ნორმების ინტერპრეტაციის ხერხებსა და მეთოდებს, სტრასბურგის ადამიანის უფლებათა სასამართლოსა და საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოების გადაწყვეტილებების მნიშვნელობას სამართლის განვითარებისთვის.
<p style="text-align: center;">უნარი</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ აანალიზებს და იყენებს იურიდიული პრაქტიკისა თუ სამართალწარმოების ამოცანების წარმატებით გადაწყვეტაზე ორიენტირებულ უმნიშვნელოვანეს სამართლებრივ იდეებს, სახელმძღვანელო დებულებებს. ახდენს სამართლებრივი ღირებულებების პოზიციიდან ფაქტების კვალიფიკაციას, მათ ინტერპრეტაციას და სამართლებრივი შედეგების პროგნოზირებას. ▪ იდენტიფიცირებას უკეთებს კონსტიტუციური და, ზოგადად, საჯაროსამართლის მიმართულებით არსებულ კომპლექსურ პრობლემებს, მრავალმხრივ აანალიზებს კონკრეტულ ფაქტობრივ შემადგენლობებს, იძიებს რეგულირების ნორმატიულ საფუძვლებს, განმარტავს მათ, აფასებს (მათ შორის კონსტიტუციასთან შესაბამისობის თვალსაზრისით), ეძიებს გადაწყვეტის გზებს შედარებითსამართლებრივი მეთოდის გამოყენებით და გამოაქვს დასაბუთებული დასკვნები; ▪ ადგენს კონსტიტუციური წარდგინებების პროექტს და სხვა სამართლებრივ დოკუმენტებს, ნორმატიული მოწესრიგების ახალი ფორმულირებების ჩათვლით;

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ გეგმავს, ახორციელებს კვლევას მაღალი აკადემიური სტანდარტების დაცვით და წარადგენს საჯაროდ, იცავს საკუთარ მოსაზრებებს ეფექტიანად.
<p>პასუხისმგებლობა და ავტონომიურობა</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ავლენს დამოუკიდებლად ცოდნის გაღრმავებისა და კვლევის გზით მიღებული სამეცნიერო შედეგებით საჯარო სამართლის განვითარებაზე ზეგავლენის მოხდენის პოტენციალს; ▪ ავლენს სამოსამართლეო ეთიკის სტანდარტებსა (როგორებიცაა ლეგიტიმური მოსამართლის ყოლის უფლება, დამოუკიდებლობა, მიუკერძოებლობა და შეუვალობა, წესიერება, სასამართლოს დამოუკიდებლობასა და გამოხატვის თავისუფლების ბალანსი, საზოგადოების ნდობის პრეზუმფცია და სხვ.) და ისწრაფვის მათი რეალიზაციისაკენ.

სისხლის სამართლის მოდულის დასრულების შემდეგ სტუდენტი:

<p>ცოდნა და გაცნობიერება</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ აღწერს ეროვნული და უცხოური სამართლის სისტემის ქვეყნების სისხლის სამართლის პოლიტიკის მიღწევებს, სამოსამართლეო სამართლის ტენდენციებს, ამ სფეროში (საპროცესო და მატერიალურსამართლებრივი) ნორმათა ცვლილების საფუძვლებსა და მიზეზებს, ასევე ამ დინამიკის ზეგავლენას საზოგადოებრივ ურთიერთობებზე ისევე, როგორც შიდა ეროვნული სამართლის სისტემური თავისებურებების პრობლემატიკას შედარებითსამართლებრივ ჭრილში.
<p>უნარი</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ იდენტიფიცირებას უკეთებს და აანალიზებს სისხლის სამართლის სფეროში არსებულ თანამედროვე პრაქტიკულ და თეორიულ-დოგმატურ პრობლემებს, მათ ეტიმოლოგიას, დარგში არსებული კვლევის, მათ შორის უპირატესად, შედარებითსამართლებრივი მეთოდის გამოყენებით; ▪ ახორციელებს სისხლის სამართლის აქტუალური პრობლემატიკის კვლევას და მის შედეგებს წარადგენს პროფესიული თუ სხვა დაინტერესებული საზოგადოების წინაშე, ინიცირებას უკეთებს დებატებს, მონაწილეობს მათში და ეფექტიანად იცავს საკუთარ პოზიციებს. ▪ პრაქტიკულ პროფესიული საქმიანობისას (იმიტირებულ ან მასთან მიახლოებულ გარემოში) წყვეტს რთულ და კომპლექსურ პრობლემებს ნორმატიული მოწესრიგების, დოქტრინისა და

	სასამართლო პრაქტიკის სინთეზის მეშვეობით, ამ პროცესში მოქმედებს პროფესიული ეთიკის სტანდარტების დაცვით.
პასუხისმგებლობა და ავტონომიურობა	<ul style="list-style-type: none"> ▪ აკადემიური სტანდარტების სრული დაცვით ჩატარებული სამეცნიერო კვლევის მეშვეობით საკუთარი წვლილი შეაქვს სისხლის სამართლის სფეროს განვითარებაში; ▪ ამჟღავნებს პროფესიულ პასუხისმგებლობას მხარეთა და საჯარო ინტერესების სამართლიანად დაბალანსების პროცესში იმიტირებულ ან მასთან მიახლოებულ გარემოში, ფუნდამენტური სამართლებრივი ღირებულებების სრული შეცნობით.

სწავლება - სწავლის მეთოდები

სამართლის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა ხორციელდება სტუდენტზე ორიენტირებული სწავლება-სწავლის მეთოდების გამოყენებით, რომლებიც შესაბამისობაშია პროგრამის შინაარსთან, სწავლის შედეგებთან და უზრუნველყოფს შესაბამისი ცოდნის, უნარების, პასუხისმგებლობისა და ავტონომიურობის მქონე სპეციალისტის მომზადებას.

სწავლა-სწავლების პროცესში გამოყენებული იქნება ისეთი მეთოდები როგორცაა: ლექცია, პრაქტიკული მუშაობა (სამუშაო ჯგუფში მუშაობა, სემინარი, პრაქტიკა), ელექტრონული სწავლება (ელექტრონული რესურსით სწავლება). სწავლება-სწავლის მეთოდები თავის მხრივ მოიცავენ სხვადასხვა აქტივობებს: ვერბალური ახსნა-განმარტებას, წიგნზე მუშაობას, წერით მუშაობას, დემონსტრირებას, შემთხვევის ანალიზს (Case study), პრობლემაზე დაფუძნებულ სწავლებას (PBL), გონებრივ იერიშს (Brain storming), ქმედებაზე ორიენტირებულ სწავლებას (IBD), როლურ და სიტუაციურ თამაშებს, თანამშრომლობით (cooperative) სწავლებას, ინდუქცია, დედუქცია, ანალიზს, ევრისტიკულ მეთოდს, დისკუსია/ დებატებს, პრეზენტაციას, გუნდური მუშაობა, ანალიზს, პრაქტიკულ მეთოდებს, დამოუკიდებელ სწავლას. კომპონენტის სპეციფიკიდან გამომდინარე, სწავლის პროცესში გამოიყენება როგორც კონკრეტული მეთოდები, ისე მეთოდების კომბინირება. სწავლება-სწავლის მეთოდების შერჩევა-გამოყენება მიმართულია სასწავლო პროცესში სტუდენტთა აქტიური მონაწილეობის სტიმულირებაზე. სტუდენტთა ინტერესებისა და მოთხოვნილებების მაქსიმალურად გათვალისწინებაზე, სტუდენტის მიერ არა მხოლოდ მზა ცოდნის მიღებაზე, არამედ უნარ-ჩვევების გამომუშავებაზე და დაგეგმილი სწავლის შედეგების მიღწევაზე.

სტუდენტთა ცოდნის შეფასების სისტემა

სასწავლო კომპონენტში სტუდენტის სწავლის შედეგის მიღწევის დონის შეფასება ხდება 100-ქულიანი (max 100 ქულა) სისტემით. სასწავლო კომპონენტის შეფასება მოიცავს ორ ფორმას -

შუალედურ შეფასებას და დასკვნით შეფასებას. შუალედური შეფასების მინიმალური კომპეტენციის ზღვარია 25 ქულა. დასკვნითი გამოცდის მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი კი, დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური შეფასების 50%. დაუშვებელია კრედიტის მინიჭება შეფასების მხოლოდ ერთი ფორმის (შუალედური ან დასკვნითი შეფასების) გამოყენებით. სასწავლო კურსის საბოლოო შეფასება (ქულა) წარმოადგენს შუალედური და დასკვნითი შეფასებების ფორმებში მიღებული ქულების ჯამს.

შეფასების სისტემა უშვებს:

ხუთი სახის დადებით შეფასებას:

- (A) ფრიადი - შეფასების 91-100 ქულა;
- (B) ძალიან კარგი - მაქსიმალური შეფასების 81-90 ქულა;
- (C) კარგი - მაქსიმალური შეფასების 71-80 ქულა;
- (D) დამაკმაყოფილებელი - მაქსიმალური შეფასების 61-70 ქულა;
- (E) საკმარისი - მაქსიმალური შეფასების 51-60 ქულა.

ორი სახის უარყოფით შეფასებას:

- (FX) ვერ ჩააბარა - მაქსიმალური შეფასების 41-50 ქულა, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება;
- (F) ჩაიჭრა - მაქსიმალური შეფასების 0-40 ქულა და ნაკლები, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი.

სამაგისტრო პროგრამის სასწავლო კომპონენტში (FX) შეფასების მიღების შემთხვევაში დამატებითი გამოცდა დაინიშნება დასკვნითი გამოცდის შედეგების გამოცხადებიდან არანაკლებ 5 დღეში. სტუდენტის მიერ დამატებით გამოცდაზე მიღებულ შეფასებას არ ემატება დასკვნით შეფასებაში მიღებული ქულათა რაოდენობა. დამატებით გამოცდაზე მიღებული შეფასების გათვალისწინებით, სასწავლო კომპონენტის საბოლოო შეფასებაში 0-50 ქულის მიღების შემთხვევაში, სტუდენტს უფორმდება შეფასება (F) – 0 ქულა.

სამაგისტრო პროგრამის კვლევითი კომპონენტი, სამაგისტრო ნაშრომი, უნდა შეფასდეს იმავე ან მომდევნო სემესტრში, რომელშიც სრუდენტი დაასრულებს მასზე მუშაობას. სამაგისტრო ნაშრომი ფასდება ერთჯერადად (დასკვნითი შეფასებით).

სამართლის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის სამეცნიერო- კვლევითი კომპონენტის შეფასების სისტემა უშვებს:

ხუთი სახის დადებით შეფასებას:

- (A) ფრიადი - შეფასების 91-100 ქულა;
- (B) ძალიან კარგი - მაქსიმალური შეფასების 81-90 ქულა;
- (C) კარგი - მაქსიმალური შეფასების 71-80 ქულა;
- (D) დამაკმაყოფილებელი - მაქსიმალური შეფასების 61-70 ქულა;
- (E) საკმარისი - მაქსიმალური შეფასების 51-60 ქულა.

ორი სახის უარყოფით შეფასებას:

(FX) ვერ ჩააბარა - მაქსიმალური შეფასების 41-50 ქულა, რაც ნიშნავს, რომ მაგისტრანტს უფლება ეძლევა გადამუშავებული ნაშრომი წარადგინოს მომდევნო სემესტრის განმავლობაში.

(F) ჩაიჭრა - მაქსიმალური შეფასების 0-40 ქულა და ნაკლები, რაც ნიშნავს, რომ მაგისტრანტი კარგავს იგივე ნაშრომის წარდგენის უფლებას.

შეფასების კომპონენტები, მეთოდები და კრიტერიუმები ასახულია სასწავლო კურსების/კომპონენტების სილაბუსებში. ინფორმაცია შეფასების სისტემისა და კომპონენტების შესახებ ხელმისაწვდომია სტუდენტებისათვის.

კურსდამთავრებულის დასაქმების სფერო

სამართლის სამაგისტრო პროგრამის კურსდამთავრებულს შეუძლია დასაქმდეს ნებისმიერ პროფილურ პოზიციაზე საჯარო და კერძო სექტორში, სადაც არ მოითხოვება სახელმწიფო სასერთიფიკატო გამოცდების ჩაბარება.

სწავლის გაგრძელების შესაძლებლობა

სამართლის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებული უფლებამოსილია სწავლა განაგრძოს საქართველოს ან სხვა ქვეყნების უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში სამართლის მიმართულების სადოქტორო პროგრამაზე, ან ნებისმიერი მიმართულების სადოქტორო პროგრამაზე კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

პროგრამის განხორციელების მატერიალური რესურსი

სამართლის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა უზრუნველყოფილია საბიბლიოთეკო, მატერიალური და საინფორმაციო-ტექნოლოგიური რესურსით, რომელიც უზრუნველყოფს პროგრამის მიზნებისა და შედეგების მიღწევას. კერძოდ: საბიბლიოთეკო რესურსი, სათანადო ინვენტარით აღჭურვილი სასწავლო აუდიტორიები, საკონფერენციო დარბაზები, იმიტირებული სასამართლო სხდომათა დარბაზი, კრიმინალისტიკური ლაბორატორია, კომპიუტერული ცენტრები, აკადემიური და ადმინისტრაციული პერსონალის სამუშაო ოთახები და სხვ.

ბიბლიოთეკაში განთავსებულია სასწავლო კურსების სილაბუსებით განსაზღვრული სავალდებულო ლიტერატურა და სხვ. სასწავლო მასალა (მათ შორის ელექტრონულ მატარებლებზე არსებული). ბიბლიოთეკის ბეჭდური და ელექტრონულ მატარებლებზე არსებული ფონდი განახლებადია სფეროში მიმდინარე განვითარებების კვალდაკვალ და უზრუნველყოფს სამაგისტრო პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების მიღწევასა და სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის განხორციელებას; სტუდენტებისა და პერსონალისთვის ხელმისაწვდომია საქართველოს საკანონმდებლო მაცნეს ვებგვერდზე

(www.matsne.gov.ge) განთავსებული სისტემატიზებული ნორმატიული აქტები, საერთაშორისო ელექტრონული საბიბლიოთეკო ბაზები. კერძოდ: ELSEVIER (Scopus; Science Direct; Scival Funding (Funding Institutional), Cambridge Journals Online (<https://www.cambridge.org/core>); Edward Elgar Publishing Journals and Development Studies e-books (<https://www.elgaronline.com/page/70/journals>), EBSCO Legal Collection, Heinonline <https://home.heinonline.org/content/Legal-Classics/>.

სამაგისტრო პროგრამის პრაქტიკული კომპონენტის უზრუნველყოფის მიზნით უნივერსიტეტს გაფორმებული აქვს ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმები: თბილისის საქალაქო სასამართლოსთან, თბილისის სააპელაციო სასამართლოსთან, საქართველოს უზენაეს სასამართლოსთან, საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოსთან, საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციასთან და სხვ.

პროგრამის განხორციელების ადამიანური რესურსებით უზრუნველყოფა

სამართლის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელება უზრუნველყოფილია მაღალკვალიფიციური კადრებით. საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებულ კომპონენტებს უძღვება უნივერსიტეტის აკადემიური და მოწვეული პერსონალი, რომელთაც აქვთ სწავლის შედეგების გამომუშავებისათვის აუცილებელი სათანადო კომპეტენცია - დოქტორის (ან მასთან გათანაბრებული) აკადემიური ხარისხი, სამეცნიერო-კვლევითი, პედაგოგიური და პრაქტიკული საქმიანობის გამოცდილება.

პროგრამის განხორციელების ფინანსური უზრუნველყოფა

სამართლის ფაკულტეტის ბიუჯეტში გათვალისწინებულია სამართლის სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის მხარდაჭერა. ფაკულტეტის ბიუჯეტში გათვალისწინებულია პროგრამის განმახორციელებელი პერსონალის ანაზღაურების, წიგნადი ფონდის და სასწავლო მასალის განახლების, სამეცნიერო კვლევების დაფინანსების (მათ შორის შიდა გრანტი, კონფერენციები და სხვ.), სტუდენტთა ინიციატივების დაფინანსების და სხვა აქტივობების ხარჯები. პროგრამისათვის ფაკულტეტის ბიუჯეტით გათვალისწინებული ფინანსური რესურსების გამოყოფა ეკონომიკურად მიღწევადია.

პროგრამის ხელმძღვანელი:

პროფ. გიორგი გოგიაშვილი